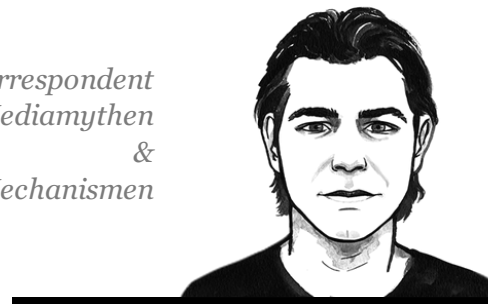

13.03.2017 • Leestijd 4 - 5 minuten

Duurzame energie is nauwelijks ter sprake gekomen tijdens deze verkiezingen. Een schande, want het zou bovenaan de agenda van links én rechts moeten staan. Daarom stem ik op de groene uitdagers van de status quo (en wens ik de groene pragmatisten een grote overwinning toe).

Waarom ik Partij voor de Dieren ga stemmen (en GroenLinks de overwinning gun)

*Correspondent
Mediamythen
&
Mechanismen*

Zo, dat waren weer fijne, inhoudelijke verkiezingen over de toekomst van ons land, niet? Hé, daar versprong een virtueel zeteltje binnen de foutmarge! Welke stropdas van middelbare leeftijd kan daar iets ongefundeerds over zeggen? Laten we die interviewen dan!

Iemand nog iets over klimaatverandering verder? De toekomst van Europa? Armoedebeleid? Niemand?

Mooi. Dan gaan we nu staand het Wilhelmus zingen.

Het belang dat links noch rechts is

Ik heb mijn stem gebaseerd op basis van hét grote vraagstuk van onze tijd: onze toekomstige energievoorziening. Want, zoals ik al eerder schreef: energie is waar alle menselijke vooruitgang mee begint.

De overstap van spier naar dier maakte de agrarische revolutie mogelijk. De overstap van dier naar stoom luidde het industriële tijdperk in. De overstap van stoom naar fossiel bracht ons het kapitalisme.

Het fossiele kapitalisme heeft ons ongeëvenaarde welvaart en mobiliteit gebracht. Maar ook: klimaatverandering, ecologische uitputting, oliedictaturen, westers neokolonialisme, democratie-bedreigende machtsconcentratie en economische ongelijkheid van middeleeuwse omvang. Onze mobiliteit staat bovendien al jaren stil.

De tijd voor de volgende stap is nu gekomen. Willen we straks een socialere, democratischere, mobielere, schonere én welvarendere wereld hebben, dan moeten we beginnen bij de bron: duurzame energie. Want duurzame energie is het mes dat aan alle kanten tegelijk snijdt: het is fundamenteel in de strijd tegen klimaatverandering; cruciaal in de democratisering van dictatoriale regio's; van levensbelang voor onze eigen nationale en individuele autonomie. Bovendien is het in potentie de grootste bron van technologische innovatie en economische welvaart sinds de internetrevolutie.

Duurzame energie is dan ook - en dit wordt vreemd genoeg zelden opgemerkt - hét grote gemeenschappelijke belang dat *links noch rechts* is.

- Stem je PVV omdat je je zorgen maakt over de dreiging van terroristische groeperingen, de macht van dictatoriale regimes in het Midden-Oosten en de nationale autonomie van ons land? Dan zou

duurzaamheid bovenaan je wensenlijst moeten staan. Want terroristen, dictaturen én onze afhankelijkheid van grote bedrijven en buitenlandse regimes drijven op olie.

- Stem je SP omdat je je zorgen maakt over de groeiende economische ongelijkheid, de macht van het grootkapitaal en het gebrek aan toekomstige banen? Dan zou *duurzaamheid* bovenaan je wensenlijst moeten staan. Want niets ondermijnt het kapitaalmonopolie van de energiereuzen meer dan zonnepanelen op je dak - en niets genereert in potentie zoveel (laag- én hooggeschoolde) banen als heel Nederland energieneutraal verbouwen.
- Stem je VVD omdat je je zorgen maakt om de stagnerende economische groei, de door files vastgelopen wegen en een onbeheersbare vluchtelingenstroom naar Europa? Dan zou *duurzaamheid* bovenaan je wensenlijst moeten staan. Want weinig is zo goed voor het bbp als een volledig nieuwe energiesector, niets zou onze mobiliteit zo sterk vergroten als een oneindig voorradige brandstof en weinig beperkt een vluchtelingenstroom effectiever dan ophouden met het opstoken van de aarde en het voeren van oorlogen om olie en gas.

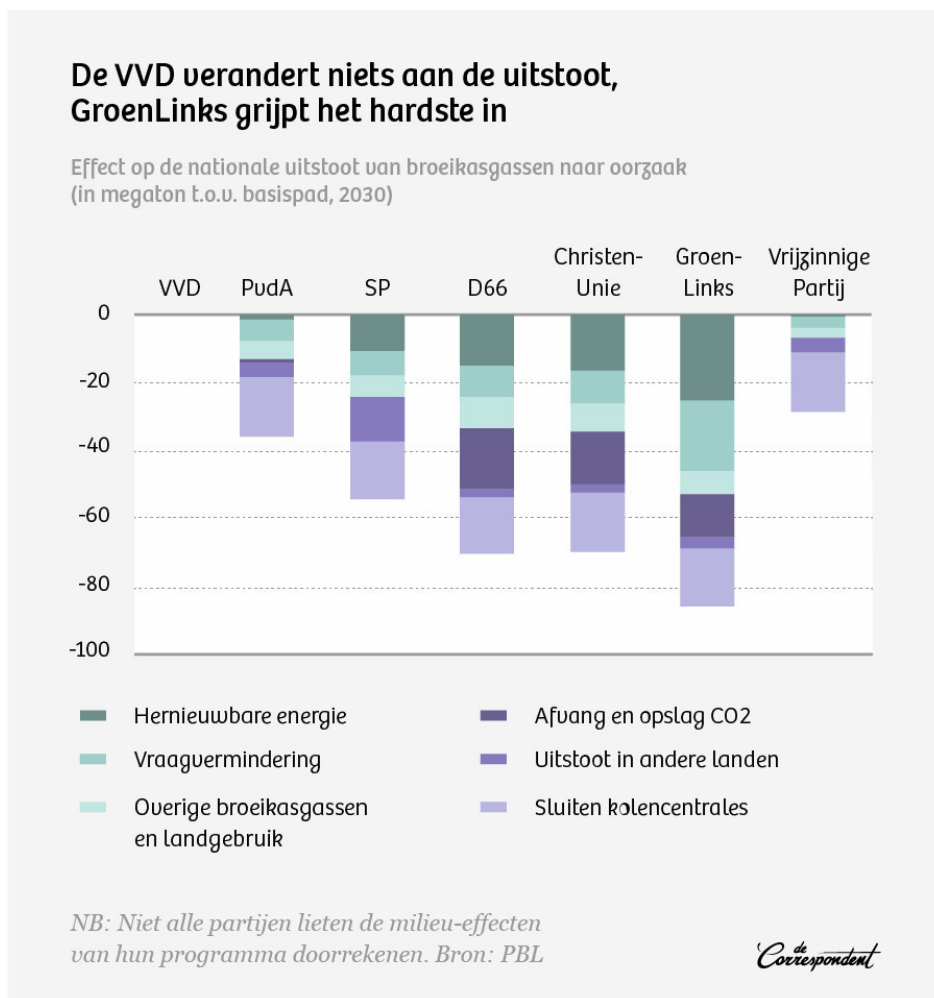
Duurzaamheid maakt links en rechts achterhaald.

Welke partijen vallen direct af?

Wie op duurzaamheid stemt, kan allereerst beginnen met afstrepen: de PVV ontkent klimaatverandering en doet niets

aan duurzaamheid; VoorNederland (VNL) heeft geen noemenswaardige klimaat- of energieparagraaf; bij DENK, de Piratenpartij en Forum voor Democratie zijn het evenmin speerpunten.

Van de gevestigde partijen scoren SP, CDA, PvdA en VVD ondermaats: zij komen als slechtste uit de bus in termen van CO₂-beperking bij de doorrekeningen van het Planbureau voor de Leefomgeving.

Bron: PBL. Gemaakt door Leon de Korte (voor De Correspondent).

De VVD pleegt in een recent filmpje over hun klimaatvoornemens bovendien ordinair kiezersbedrog: het filmpje staat vol plannen waar de liberalen de afgelopen vier

jaar juist stelselmatig tegen stemden, blijkt uit een analyse van het stemgedrag van klimaatcorrespondent Jelmer Mommers. ChristenUnie en D66 zijn ambitieuzer, maar scoren relatief laag op energiebesparing en relatief hoog op symptoombestijding (zoals CO₂-opslag).

Blijven over: GroenLinks en Partij voor de Dieren.

Een duurzame economie: hoe daar het beste te komen?

GroenLinks en Partij voor de Dieren zijn verreweg het duurzaamst van alle partijen. Eerstgenoemde streeft naar honderd procent duurzame energie in 2050, laatstgenoemde wil nog iets sneller - in 2040. GroenLinks begint haar verkiezingsprogramma met dat thema; het programma van de PvdD draait bijna volledig om natuur en milieu. Beide partijen zijn voor verregaande maatregelen - van zwaardere belastingen op consumptie en vervuiling, tot een groene investeringsbank om duurzame innovatie te versnellen.

GroenLinks wil binnen het economische systeem zo snel mogelijk vergroenen; Partij voor de Dieren wil het systeem vervangen met een groen alternatief

Het verschil tussen de partijen zit vooral in hoe ze denken deze duurzame economie te kunnen bereiken. GroenLinks is daarin pragmatischer; Partij voor de Dieren principiëler. GroenLinks wil binnen het bestaande economische systeem zo snel mogelijk vergroenen; Partij voor de Dieren wil het huidige economische systeem vervangen met

een groen alternatief.

Dat uit zich in een aantal verschillende keuzes: GroenLinks is geen fan van mestvergisting of CO₂-opslag onder de grond, maar kiest er uit pragmatisme wel voor - PvdD is principieel tegen. GroenLinks wil de veeteelt stapsgewijs verduurzamen - PvdD wil er helemaal vanaf. GroenLinks gelooft dat het bbp zal profiteren van duurzame groei; PvdD noemt 'groei' niet de oplossing, maar juist het probleem. GroenLinks liet haar partijprogramma doorberekenen op haalbaarheid; de PvdD deed dat niet omdat ze de aannames van de planbureaus (vaak terecht) niet onderschrijft.

Waarom ik dit keer stem op de idealisten

Wie duurzaam wil stemmen, kan dus met gerust hart bij beide partijen terecht. De vraag is dan vooral wat je belangrijker vindt: het pragmatisme dat nodig is om aan de macht te komen of het idealisme dat nodig is om de macht te blijven uitdagen?

Ikzelf kies dit jaar voor het laatste, omdat ik de functie van een activistische uitdager van de status quo van harte steun. Dat die status quo uitdaging verdient, blijkt wel uit het feit dat klimaatverandering en duurzame energie nagenoeg niet ter sprake zijn gekomen tijdens deze verkiezingen. Het enige waar populisten tegenwoordig nog over lijken te kunnen praten is buitenlanders. Groen-populisme met een vleugje eurosceptis is dan een aantrekkelijk alternatief. Ik stem dus op een *outsider*, buiten het centrum van de macht, die in die

rol beetje bij beetje de definitie van wat politiek acceptabel is op kan rekken. Ik stem op groene compromisloosheid, zodat het duurzame pragmatisme *mainstream* wordt.

Ik stem op de Partij voor de Dieren - en wens GroenLinks een daverende verkiezingsoverwinning toe.

Lees verder:

de
Correspondent

Je las de pdf-versie van dit verhaal. Voor het volledige artikel met links, infocards, eventuele videos en ledenbijdragen, ga naar: <https://decorrespondent.nl/6329/waarom-ik-partij-voor-de-dieren-ga-stemmen-en-groenlinks-de-overwinning-gun/1569306384888-1d2b65e0>

De Correspondent is een dagelijks, advertentievrij medium met als belangrijkste doelstelling om de wereld van meer context te voorzien. Door het nieuws in een breder perspectief of in een ander licht te plaatsen, willen wij het begrip 'actualiteit' herdefiniëren: niet om je aandacht te trekken, maar om je inzicht te bieden in hoe de wereld werkt.

decorrespondent.nl

Alle verhalen lezen? Dat kan voor €6 per maand op: decorrespondent.nl